

# Jälkikaihi

Lääkärikirja Duodecim

22.12.2021

Silmätautien erikoislääkäri Matti Seppänen



- Jälkikaihin yleisyys
- Jälkikaihin syyt
- Jälkikaihin riskitekijät
- Jälkikaihin oireet
- Milloin hoitoon
- Jälkikaihin toteaminen
- Jälkikaihin hoito
- Jälkikaihin seuranta
- Kirjallisuutta

## Keskeistä

- Jälkikaihi on tila, jossa silmän kaihileikkauksen jälkeen silmään asetetun tekomykiön takana oleva kapselipussi samentuu. Jälkikaihista käytetään myös nimitystä sekundaarikaihi (cataracta secundaria).
- Kaihileikkauksen jälkeen noin 10 %:lla kaihileikatusta esiintyy jälkikaihia 3–5 vuoden sisällä kaihileikkauksen jälkeen.
- Jälkikaihi poistetaan laserkäsittelyn avulla. Jälkikaihin tutkiminen ja hoito tapahtuu silmälääkärin toimesta.

## Jälkikaihin yleisyys

Jälkikaihia esiintyy yli 10 prosentilla kaihileikatuista 3–5 vuoden sisällä kaihileikkauksen jälkeen.

## Jälkikaihin syyt

Kaihileikkauksessa silmään jää peitto- eli epiteelisoluja. Osalla potilaista nämä epiteelisolut samentavat kapselipussin takapintaa ja aiheuttavat jälkikaihin.

## Jälkikaihin riskitekijät

Jälkikaihille altistavat ikä sekä [kaihileikkauksessa](#) silmään jäävät epiteelisolut. Myös silmään asetetun tekomykiön materiaali ja linssin muoto vaikuttavat alttiuteen saada jälkikaihia.

## Jälkikaihin oireet

Jälkikaihissa oireet voivat olla samantyyppisiä kuin [kaihissa](#). Selkein oire on näöntarkkuuden heikentyminen kaihileikkauksen jälkeen. Häikäistyminen ja myös hämäränäön heikkeneminen voivat olla oireina.

## Milloin hoitoon

Lääkariin on syytä hakeutua, jos kaihileikkauksen jälkeen ilmenee näöntarkkuuden heikkenemistä, häikäistymistä tai hämäränäön heikkenemistä.

# Jälkikaihin toteaminen

Yleislääkäri voi todeta jälkikaihin punaheijasteen vähentymisenä. Silmälääkärin tekemässä biomikroskooppitutkimuksessa jälkikaihi tulee luotettavimmin esiin.

## Jälkikaihin hoito

Jälkikaihi poistetaan biomikroskooppiin yhdistetyn laserin avulla potilaan istuessa. Silmä puudutetaan paikallisesti annosteltavilla silmätipoilla. Avustaville henkilöille asetetaan suojalasit. Silmän pintaan asetetaan linssi toimenpiteen ajaksi ja jälkikaihi poistetaan laserin avulla.

## Jälkikaihin seuranta

Potilaat voivat käydä omalla silmälääkärillä silmän terveystarkistuksessa kuukauden kuluttua toimenpiteen suorittamisesta. Jos jälkikaihin poiston jälkeen takakapselin lehdet kääntyvät uudelleen optiselle akselille tai osa niistä jää haittaamaan, voidaan harkita laserkäsittelyn toistamista.

---

Artikkelin tunnus: dlk01210 (027.030)

© 2022 Kustannus Oy Duodecim